

Riječki ljubitelji knjige i pisane riječi možda ni ne znaju da ove godine Rijeka obilježava za njih značajnu obljetnicu – prije točno pola stoljeća upravo u Rijeci krenuo je u obilazak okolnih naselja prvi bibliobus na području bivše države, Jugoslavije. Bibliobusnu službu Gradske knjižnice Rijeka danas čine dva vozila – mali, šareni bibliokombi koji obilaze gradsko područje (Rijeku) i veliki bibliobus zeleno-plavi kojemu se vesele odrasli i djeca diljem Primorsko-goranske županije.

Kakvu količinu radosti može izazvati bibliobus osobno smo se uvjerali provedši jedan dan s knjižničarima u toj putujućoj biblioteci. Antom Ledenkom i Marinom Baranašićem. Obojica su već postala dijelom svakoga mjesta u koje dovoze bibliobus. Poznaju ljude od Baške do Gorskoga kotara, i ne samo ljude, nego i njihove čitalačke navike, literaturu koju najradije čitaju – zanima ih li instancni psihološka samopomoć, uvod u kačkanje ili filozofija.

I tako sa Županijskim bibliobusom stižemo u Triblju. Djeca trče k bibliobusu i nastoje što prije ući u biblioteku na kocačima. Trče k vozilu kao kad su u stara vremena djeca bosonoga trčala prema kombiju koji im vozi sladoled jednom tjedno. Nebrojeno puta smo bili u biblioteci i školskim knjižnicama i nikad nismo vidjeli ovakvu zainteresiranost djece za knjigu. Djeci je očito zanimljivije ono što nemaju svaki dan, a vole red, pa je srijeda dan kad će im doći Županijski bibliobus. Vesele se i knjigama, ali i knjižničarima, pozdravljaju se, razgovaraju. Imaju oni i malu školsku knjižnicu, ali ona im nije zanimljiva. Rado čitaju i sasvim sigurno više od većine djece koja imaju knjižnicu u svom naselju.

U Triblju je »špica«

Prije no što je stao na svojoj zadnjoj stanici, u Triblju, bibliobus je bio u Driveniku i Grižanama, to mu je ruta svake srijede, bila kiša, sunce ili led. Na objema stanicama bilo je po desetak odraslih osoba. A u Triblju je najveća gužva, jer tu je puno djece, osnovnoškolaca i vrtičara, svi oni dođu po svoju literaturu koja im je zanimljiva jer je u autobusu, jer je na četiri kotača. Čovjek ne bi rekao da unutra ima

BIBLIOBUS U BROJKAMA

35 naselja
42 stajališta
12 općina i
gradova
300 DVD-a
4.000
naslova

mjesta i za stol knjižničara i kompjutor, i za klupicu za članove; tko bi rekao da bibliobus sa sobom vozi oko 4.000 knjiga i tristočinjak DVD-a.

Što će nama, čitačima mjesna biblioteka, kad je naša biblioteka kuća putujuća... – Rijetko je lektira ono što djeca traže, to imaju u školskoj knjižnici, vole oni dječje knjige, čitaju i enciklopedije, ili slikovnice, ovisno o uzrastu. Odrasli čitaju ljubice, krimice, često nobelovce, ali uglavnom beletristiku. Najčitaniji domaći autori prošle godine bili su Pavao Pavličić i Miro Gavran, ali jako su čitani i suvremeni autori poput Mani Gotovac i Vedrane Rudan. Velik je interes i za stručnom literaturom vezanom uz poljoprivredu i vrt, lovstvo, posebice kod naših članova u Gorskome kotaru, pčelarstvo, gljivarstvo... U posljednje vrijeme sam primijetio da su počeli puno čitati biografije poznatih ličnosti ili žena diktatora, literaturu o I. i II. svjetskom ratu, Domovinskom ratu i Hladnom ratu, kaže nam knjižničar Ante i govori nam da mu je u bibliobusu bolje nego u centralni biblioteka.

Želje korisnika

– U centralni nije moguće poznavati toliko članova i znati njihove preferencije, mi u bibliobusu pitamo jedni za druge. Često i odabiremo knjige za neke starije čitatelje koji iz nekog razloga ne mogu doći ni do bibliobusa, pa im pošaljemo po nekom mjestaninu. Oni znaju da mi znamo što vole čitati, pa nam telefonom kažu da im sami odaberemo, jer imaju povjerenja i na kraju nam uvijek kažu da je naš izbor bio pun pogodak, pripovijeda nam Ante.

Priješća se on o zgode kad su prošle godine za velikog snijega u veljači išli u Gorski kotar, sami su lopatama razgrtali snijeg s ceste i posuli je pijeskom. Jer, kad su ljudi odsječeni zbog snijega, tek tad im treba literatura, da si skrate zimske dane.

Ante i Marin voze i rade svaki dan, po rasporedu, i vesele ljude knjigama. Ponekad je nekome potrebna literatura za fakultet ili lektira, pa je oni dovezu. Bibliobus s Antom i Marinom može sve.

Županijski bibliobus započeo je s radom 2004. godine kao rezultat partnerskog projekta Gradske knjižnice Rijeka i Primorsko-goranske županije, koja od danas najvećim dijelom financira njegov rad. Os-

ŠTO ĆE NAMA DOMAĆA KNJIŽNICA, KAD MI IMAMO KUĆU PUTUJUĆU ■ VEĆ 50 GODINA ŽUPANIJSKI BIBLIOBUS OBILAZI MALA MJESTA SRCA MOGA

Županijska pokretna knjižnica zvana sreća – gdje se pojavi, tu je i emocija

Putujuća knjižnica u Triblju

Rijetko je lektira ono što djeca traže, to imaju u školskoj knjižnici, vole sve dječje knjige, čitaju i enciklopedije, slikovnice... Odrasli čitaju ljubice, krimice, često nobelovce. Najčitaniji domaći autori prošle godine bili su Pavao Pavličić i Miro Gavran, ali jako su čitani i suvremeni autori poput Mani Gotovac i Vedrane Rudan. Velik je interes i za stručnom literaturom, primjerice o poljoprivredi i vrtu, lovstvu, pčelarstvu, gljivarstvu..., a u posljednje vrijeme i biografije poznatih, otkriva knjižničar Ante

novni je cilj njegova rada obuhvatiti knjižničnim uslugama one općine Primorsko-goranske županije bez drugog oblika djelatnosti narodne knjižnice kao i rubna područja gradova i općina u brdsko-planinskom području koja imaju knjižnicu samo u svom središtu.

Partnerstvo

Početkom 2000-ih, dok su druge knjižnice mijenjale svo-

ČLANOVI OD 1 DO 99 GODINA

Najbliže stajalište udaljeno je 46 kilometara, najudaljenije 210 kilometara. Tijekom godine Županijski bibliobus prijeđe otprilike 22.000 kilometara. U vozilo stane oko 4.000 knjiga i oko 300 primjeraka DVD-ova, a iz rezervnog spremišta tjedno se mijenja i dopunjava fond u vozilu prema željama i potrebama članova. Najmlađi član ima samo 1 godinu, a najstarija članica bibliobusne službe 99 godina.

Od skandiranja cijelih vrtičkih grupa u dočekivanju bibliobusa do suza djece i odraslih zbog informacije da njihova općina odustaje od sufinanciranja usluge – županijskom se bibliobusu njegov mehaničko srce svakodnevno širi i stišće, u svakom slučaju, od prvog dana, on ne može pobjeći od emocija

Verena Tibljaš, Gradska knjižnica Rijeka

je stare bibliobuse novima, u Gradskoj knjižnici Rijeka razmišljalo se o osnivanju nove pokretne knjižnice.

Tadašnja ravnateljica Gradske knjižnice Rijeka Marija Segota-Novak i voditeljica matične službe Ljiljana Črnjar osmislile su projekt primorsko-goranske bibliobusne službe za područje Gorskog kotara i drugih brdsko-planinskih dijelova Županije s mogućnošću da se u budućnosti, otvaranjem druge smjene, proširi i na ostala područja Županije, što se s vremenom i dogodilo.

Uporište za tu ideju bila je činjenica da nijedna općina u Gorskome kotaru nije imala narodnu knjižnicu, a tamo gdje su i djelovale, nisu bile dostupne ljudima sa šireg područja. Stoga je u projektu naglašeno da pokretnom knjižnicom male općine mogu na najekonomičniji način zadovoljiti zakonsku obvezu o osiguranju knjižničnih usluga svojim građanima.

Primorsko-goranska županija prepoznala je vrijednost projekta pa je, zajedno s Ministarstvom kulture, 2004. godine sufinancirala nabavu i opremu novog bibliobusa. Bio je to izvrstan primjer partner-

skog odnosa knjižnice, županije i države.

Velika radost

– Za svaku pohvalu pri pokretanju Županijskog bibliobusa bio je stalni angažman, razumijevanje i financijsko praćenje projekta od strane Primorsko-goranske županije, odnosno ljudi tada zaduženih za društvene djelatnosti – Jasne Blažević, pročelnice Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu,

tehničku kulturu i sport; Željka Šimunića, člana Poglavarstva; pokojne Nadje Stipeč zadužene za financije, kao i župana Zlatka Komadine, ističe voditeljica Županijskog bibliobusa Verena Tibljaš te dodaje da je tijekom 15 godina rada ovog bibliobusa i uspona, i padova; odustajanja u trenutku kad su općine-gradovi trebali, uz Primorsko-goransku županiju, preuzeti dio sufinanciranja 2004. godine (Čabar, Mrkopalj, Vrbovsko)... pa oduševljenog prihvaćanja ideje i priključivanja drugih općina 2007. godine (Jelenje i Općina Vinodolska), pa do ponovnog priključivanja onih koji su ranije odustali, bilo je to 2009. godine kad se ponovno priključilo Vrbovsko, 2013. godine Mrkopalj, a bilo je i otvaranja novih stajališta na incitativu samih građana koju je općina spremno poduprla, primjerice Baška. Danas županijski bibliobus dolazi u 35 naselja na 42 stajališta u 12 općina i gradova: Brod Moravice, Delnice, Fužine, Jelenje, Lokve, Matulje, Mrkopalj, Općinu Vinodolsku, Ravnu Goru, Skrad, Vrbovsko i Bašku.

– Županijski bibliobus je velika radost u svakom smislu – i nama, knjižničarima koji imamo osjećaj da ima velikog smisla svaki dan krenuti na posao, tako i našim korisnicima, ljudima koji nas trebaju i željno očekuju, zahvalni za svaki naš dolazak, s punim razumijevanjem i za poneki iznimni nedolazak uzrokovan posebno lošim vremenskim uvjetima ili kvarom staroga i sada već jako istrošenog vozila, pripovijeda nam Verena Tibljaš i dodaje da su korisnici županijskog bibliobusa i odrasli, i djeca, te da odgoj malih čitatelja uspješno ide kroz suradnje s osnovnim i područnim školama i vrtićima.

Bus pun emocija

– Ipak, pravi pokazatelj stvarne potrebe ove usluge u marginaliziranim sredinama jest upravo velik broj odraslih koji koriste bibliobus i raduju se svakom novom naslovu. I teško je reći u kojim sredinama se više potvrđuje njegova potreba – u onim malima u kojima mu se svakih 14 dana veseli samo nekoliko, ali vrlo vjernih korisnika kojima je on izuzetno važan segment života, ili u većim mjestima gdje je broj korisnika puno veći i živost stajališta također, mogli bismo reći – podjednako važno. Od skandiranja cijelih vrtičkih grupa u dočekivanju bibliobusa do suza djece i odraslih zbog informacije da njihova općina odustaje od sufinanciranja usluge – županijskom se bibliobusu njegovo mehaničko srce svakodnevno širi i stišće, u svakom slučaju, od prvog dana, on ne može pobjeći od emocija – emocije ga prate na svim njegovim kilometarskim putešestvijama, kaže nam voditeljica Tibljaš. Inače, u bibliobusu su izdvojene razne zbirke knjiga s

Naslove je najbolje izabrati u društvu

Djeca vole čitati sve što je namijenjeno njihovom uzrastu

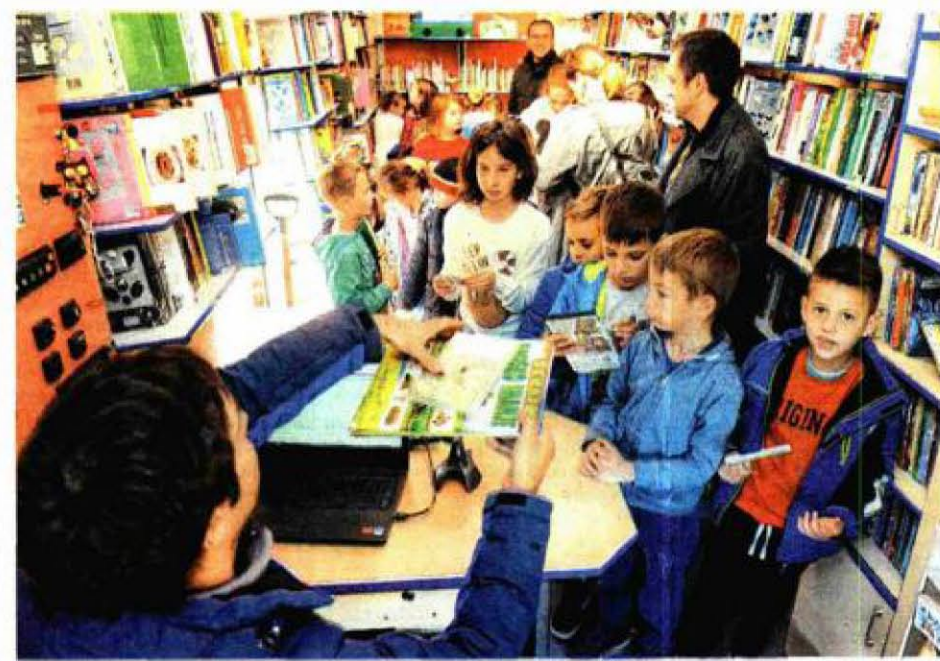
Bibliobus obilazi i zelene i plave dijelove županije

ciljem približavanja čitatelja temama koje često traže ili knjigama koje knjižničari preporučuju, pa se tako mogu pronaći »knjige s osmijehom«, »dajte mi nešto ljubavno...« ili one nove »ispod čekića«, a ne smije se zaboraviti Goranska zavičajnu zbirku i knjige koje su prethodno provjerili brojni čitateljski klubovi koji djeluju u Gradskoj knjižnici Rijeka. – Da su čitateljski klubovi

naša snaga dokazuju i dva značajna koja u suradnji sa školama razvijamo na području Gorskog kotara – dječji Biblioklub koji obuhvaća 7 goranskih mjesta i Biblioklub Veliki u kojem odrasli Lokvarci raspravljaju o knjigama koje čitaju. Povremeno dovedemo i pisce u Gorski kotar, ali kroz Zavičajnu srijedu dovedimo i goranske autore predstavi ih riječkoj publici, kaže Verena Tibljaš.

Voditelji Ante Ledenko i Marin Baranašić s najmlađim korisnicima

Djeca redovito s nestrpljenjem očekuju knjižnicu na kocačima

Putujuća knjižnica ima baš sve što treba, čak i klupicu za čitanje